

BÀI HỌC 13

CÁ TÁNH CỦA ÔNG GIÓP

CÂU GỐC: “*Thế thì, người thấy đức tin đồng công với việc làm, và nhờ việc làm mà đức tin được trọn vẹn*” (Gia-cơ 2:22).

ĐỌC KINH THÁNH NGHIÊN CỨU TUẦN NÀY: *Gióp 1:1, 8; 29:8-17; 31:1-23; Xuất Ê-díp-tô Ký 20:17; Ma-thi-ơ 7:22-27; 5:16; Ê-phê-sô 3:10.*

Chúng ta đã học hết tất cả các đề tài quan trọng trong sách Gióp, nhưng không nên quên một đề tài quan trọng khác: ấy là cá nhân ông Gióp. Ai là nhân vật này, người mà Đức Chúa Trời tín nhiệm nhiều đủ để thách thức ma quỷ qua lòng trung tín của ông? Ai là nhân vật này, người mà không hiểu lý do của các sự việc không hay đang xảy đến cho mình? Ông biết các điều ấy không công bằng, và vì thế đã tỏ ra rất bức tức, dẫu vậy vẫn tin trung cho tới lúc cuối. Sách Gióp thuật lại kinh nghiệm của nhân vật ấy sau các biến cố đau buồn trong chương đầu. Tuy nhiên chúng ta cũng có thể dựa vào các chi tiết được tường thuật để phác họa bức chân dung của nhân vật ấy vào trước đó, để hiểu rõ hơn lý do nào khiến ông vẫn một lòng một dạ với Đức Chúa Trời, dẫu trải qua nhiều phong ba cay đắng, và ngay cả dưới áp lực ghê gớm của Sa-tan đang cố tìm đủ mọi cách để làm cho ông phản bội lời thề thiêng liêng với Chúa của mình.

Ông Gióp là người như thế nào? Chúng ta học được gì từ cách sống của ông để có thể trở nên môn đồ trung thành hơn của Đức Chúa Trời qua lối sống của chúng ta.

NGƯỜI CÓ QUÊ QUÁN Ở XỨ U

Xin đọc sách Gióp 1:1 và 1:8. Các câu Kinh Thánh này mô tả thế nào nhân cách của ông Gióp?

Qua cuộc đối thoại với ông Gióp, các bạn ông bảo ông ta đã làm điều gì đó sai quấy nên mới bị khổ ải. Nhưng sự thật hoàn toàn trái ngược. Chính vì đời sống đạo hạnh và trung tín của ông Gióp là cái đỉnh trong mắt, nên Sa-tan muốn nhắm ông làm mục tiêu đặc biệt.

Mức độ đạo đức và trung tín của ông Gióp như thế nào? Trước hết, các câu Kinh Thánh nói rằng ông “trọn vẹn”. Chữ này không có nghĩa “vô tội”, mà chỉ riêng Đức Chúa Giê-su mới xứng đáng. Một cá nhân “trọn vẹn” dưới mắt Đức Chúa Trời là một người đã đạt tới mức độ tăng trưởng nào đó theo sự kỳ vọng của Đức Chúa Trời ở một mốc thời gian. Chữ “trọn vẹn” trong tiếng Hê-bơ-rơ nên dịch là ‘trưởng thành’ – Phỏng trích từ trang 499, quyển số 3 của bộ *The SDA Bible Commentary*. Các kinh nghiệm về sau của ông Gióp chứng tỏ cá tính ông chưa đạt được đến mức hoàn toàn, bởi vì tuy trung tín và ngay thẳng, nhưng ông vẫn còn đang trên đà tăng trưởng.

Kế đó, các câu Kinh Thánh cũng miêu tả ông Gióp là người “chính trực”, hay “ngay thẳng”, “công bình”, hay cũng gọi là “một công dân tốt”.

Thứ Ba, các câu Kinh Thánh cho biết ông “kính sợ Đức Chúa Trời”, mà Thánh Kinh Cựu Ước xem như một thái độ cần thiết phản ánh lòng trung tín. Các chữ ấy cũng được dùng trong Tân Ước để tả người ngoại nào trung tín hầu việc Đức Chúa Trời của Y-sơ-ra-ên (Công vụ các Sứ đồ 10:2, 22).

Cuối cùng, ông Gióp “lánh khỏi điều ác”, là cách mô tả cá tính của ông Gióp mà chính Đức Chúa Trời cũng đồng ý khi Ngài nói với Sa-tan: “Người có nhìn thấy Gióp, tôi tớ của ta chẳng; nơi thế gian chẳng có người nào giống như nó, vốn trọn vẹn và ngay thẳng, kính sợ Đức Chúa Trời, và lánh khỏi điều ác?” (Gióp 1:8).

Tóm lại, ông Gióp là người của Chúa, tiềm tàng một đức tin mãnh liệt được thể hiện qua lối sống đức độ của ông, thật sự làm gương “cho thế gian, thiên sứ, loài người cùng xem” (I Cô-rinh-tô 4:9) cái tiềm năng vô biên của một người chịu liên kết với Đấng Cơ Đốc.

Kinh Thánh viết rằng ông Gióp quê quán ở xứ U, “vốn trọn vẹn và ngay thẳng, kính sợ Đức Chúa Trời, và lánh khỏi điều ác?” Nếu sách Gióp ghi lại cuộc đời bạn, bạn muốn câu mở đầu viết như thế nào? “Có một người tên _____, ở trong xứ _____, người _____ và _____, và _____ Đức Chúa Trời, và _____ điều ác?”

ĐƯỜNG ĐI NHƯ SỮA NGỌT

Ông Gióp nặn óc cố suy đoán nguyên nhân của hoàn cảnh hiện tại bằng cách ôn lại quá khứ cùng lối ông đã sống và cuộc đời của ông đã mỹ mãn như thế nào; rồi ông ví von cuộc đời lúc ấy như “Lúc tôi rửa chơn trong sữa” (Gióp 29:6).

Chẳng hạn như trong Gióp 29:2, ông nói: “Như trong các ngày mà Đức Chúa Trời gìn giữ tôi.” Chữ “gìn giữ” trong tiếng Hê-bơ-rơ có chữ gốc được dùng nhiều chỗ trong Cựu Ước để nói về sự coi sóc của Đức Chúa Trời cho dân sự của Ngài (Thi thiên 91:11; Dân số Ký 6:24). Rõ ràng ông Gióp đã có một cuộc sống tốt đẹp nhờ nơi sự gìn giữ và chăm nom của Đức Chúa Trời, nhưng điều quan trọng là ông đã nhận biết điều ấy.

Xin đọc Gióp 29:8-17. Các câu Kinh Thánh này cho biết ông Gióp bị người khác đoán xét như thế nào và ông đối xử với những người bị sa cơ thất thế như thế nào?

Qua đoạn này, chúng ta biết ông Gióp rất được trọng nể, vì Gióp 29:7 hé lộ ông được dành cho ghế tốt ở nơi công cộng: “Khi tôi đi ra đến cửa thành, sửa soạn chỗ ngồi mình tại phố chợ”, nhờ có dự phần trong chính quyền địa phương.

Mọi người, gồm cả tầng lớp thấp hèn nhất trong xã hội, đều tôn kính ông. Người nghèo, kẻ hấp hối, mù lòa, góa bụa, mồ côi, và què quặt—nói chung những người không được nhiều ơn phước như ông—đều được ông tận tình giúp đỡ và an ủi.

“Qua Kinh Thánh, Đức Chúa Trời đã miêu tả chân dung một nhân vật rất thành công, ông Gióp. Cuộc đời ông là thước đo của công thành danh toại, đến nỗi cả hạ giới lẫn thượng giới đều vui mừng vinh danh.” – Phỏng trích từ trang 142, *Education*, của tác giả Ellen G. White.

Thói đời người ta tự nhiên tỏ ra tử tế và kính trọng người giàu sang, nhiều quyền thế và có tiếng tăm. Nhưng bạn đối xử thế nào với những ai cùng túng không có gì để bạn có thể nhờ vả hay có lợi?

MẮT VÀ LÒNG

Các câu Kinh Thánh sau đây thoáng đọc giống như ông Gióp đang khoe khoang sự thánh thiện của mình, là thái độ mà Kinh Thánh không hề tán thành. Nhưng đó không phải là mục đích của ông, vì thật ra ông Gióp đang gắng nhớ lại những hành vi của mình trong quá khứ, cuộc đời nào ông đã sống và loại người nào ông đã đóng vai, hòng chống trả lại lập luận sai lầm cho rằng hành vi trong quá khứ của ông chính là nguyên nhân gây ra các đau khổ hiện tại, một kết luận mà ông Gióp tin rằng không thể nào đúng so với quá khứ vô tội của mình.

Xin đọc Gióp 31:1-23. Ông Gióp nói gì khác về lối sống của ông trước khi bị gian nan?

Xin để ý ông Gióp không chỉ khảo sát hành động ngoại diện của ông, vì câu Kinh Thánh “lòng tôi đi theo con mắt tôi” (Gióp 31:7) chứng tỏ ông cũng suy tư về ý nghĩa sâu xa của sự thánh thiện, của điều phải, điều trái và của luật pháp Đức Chúa Trời. Ông Gióp hiểu rõ rằng ngoài hành động hữu hình, Đức Chúa Trời cũng quan tâm đến tư tưởng nội tâm vô hình của chúng ta (I Sa-mu-ên 16:7; Xuất Ê-díp-tô-ký 20:17; Ma-thi-ơ 5:28). Ông biết: “Nếu lòng tôi bị người nữ quyến dụ” thì cũng ô uế như phạm tội ngoại tình. (Đây là bằng chứng không chối cãi về sự kiện nhân loại trong thời ông Gióp đã biết Đức Chúa Trời là ai từ lâu trước khi về sau Ngài kêu gọi dân Y-sơ-ra-ên làm tuyển dân giao ước làm chứng cho Ngài.)

Xin đọc lời ông Gióp trong Gióp 31:13-15. Tại sao sứ điệp này vô cùng quan trọng?

Trong đoạn Kinh Thánh vừa đọc, ông Gióp đưa ra một chủ trương đạo đức, nhất là vào thời điểm xa xưa của ông, về sự bình đẳng của con người. Người sống trong thời Kinh Thánh không hiểu cũng như không công nhận các quyền hạn phổ quát và các quy luật phổ quát trong cộng đồng nhân loại. Người ta tự cho bộ tộc mình hay dân tộc mình là siêu đẳng hơn và cao quý hơn các nhóm người khác. Tuy nhiên ông Gióp đã có cái nhìn chính xác hơn về nhân quyền, và ông biết các quyền này bắt nguồn từ Đấng Tạo Hóa, là Đấng đã tạo nên loài người. Dưới cách nhìn nào đó, sự suy nghĩ của ông đã đi trước xa thời đại của ông và ngay cả của chúng ta.

NGÔI NHÀ CÁT TRÊN ĐÁ

Xin đọc Gióp 31:24-34. Chúng ta còn biết thêm gì về ông Gióp?

Đức Chúa Trời kể lại các việc Ngài đã làm cho đời sống và nhân cách của ông Gióp, một người rõ ràng thực hành niềm tin của mình, qua đó biểu lộ mối quan hệ mật thiết thật tốt đẹp với Ngài. Niềm tin kiên cường của ông càng khiến các lời than trách của ông thêm phần cay đắng—“Tại sao thảm kịch đã xảy đến với tôi?”—càng phô bày cái bản chất rẻ tiền và vô dụng của các lý lẽ gượng ép của ba người bạn ông.

Nhưng thật ra có một thông điệp quan trọng và sâu xa hơn tiềm ẩn trong cuộc đời trung tín và vâng phục của ông Gióp. Chúng ta hẳn đã để ý thấy có sợi dây ràng buộc chặt chẽ lối sống trong quá khứ của ông với cách ông phản ứng trước các thử thách trong hiện tại. Không phải đơn giản chỉ nhờ may mắn, ngẫu nhiên hay ý chí mà ông Gióp có thể cự tuyệt nỗi cảm xúc trào sôi muốn “phỉ báng Đức Chúa Trời, và chết đi!” (Gióp 2:9). Không phải như vậy, nhưng ấy là nhờ nhiều năm phấn đấu vất vả từng giờ từng phút giữ lòng trung tín và vâng phục Đức Chúa Trời, nên đã rèn luyện trong ông một đức tin và cá tính có thể giúp ông giao phó cả cuộc đời vận mạng mình trong tay Ngài, dẫu cho bất cứ điều gì đi nữa có thể xảy đến cho ông.

Xin đọc Ma-thi-ơ 7:22-27. Các câu Kinh Thánh này chứa đựng yếu tố nào để giúp người đọc hiểu rõ tường lý do giữ cho ông Gióp trung tín?

Bí quyết giúp ông Gióp chiến thắng được trong trận chiến khốc liệt nhất của cuộc đời ông thực ra đã có mầm mống từ trong vô số các trận đánh nhỏ trước đó (xin đọc Lu-ca 16:10). Đức tin mạnh như biển, to như núi của ông chính là nguồn năng lực vô tận cho sức mạnh vô song cương quyết không bao giờ thỏa hiệp. Qua ông Gióp chúng ta tìm thấy một trường hợp điển hình của bài học nói về tầm thiết yếu của hành động trong một đời sống nung nấu niềm tin, như đã dạy trong sách Gia-cơ: “Thế thì, người thấy đức tin đồng công với việc làm, và nhờ việc làm mà đức tin được trọn vẹn.” (Gia-cơ 2:22). Câu Kinh Thánh vừa trích quả gỏi ghém trọn vẹn cả một nguyên tắc vô cùng quan trọng cho đời sống Cơ Đốc nhân! Câu chuyện đời của ông Gióp cho thấy ông đã dám sống triệt để theo nguyên tắc quan trọng ấy. Cũng chỉ xương thịt như chúng ta, nhưng bằng ân điển quảng đại của Đức Chúa Trời và các lựa chọn sáng suốt đặt nền tảng trên lòng trung tín, ông Gióp đã sống một cuộc đời trung kiên và luôn vâng phục.

Chúng ta cần phải lựa chọn những điều gì để có thể cũng sống trung tín được như ông Gióp?

SỰ KHÔN NGOAN VÔ LƯỜNG CỦA ĐỨC CHÚA TRỜI

Trong phần đầu của sách Gióp, qua các cuộc thảo luận tới lui giữa các người tham dự, ông Ê-li-pha người Thê-man nói: “Dầu ông công bình, Đấng Toàn năng có vui chi chẳng? tánh hạnh ông trọn vẹn, ấy được ích lợi gì cho Ngài sao?” (Gióp 22:3). Đó là một câu hỏi khó hiểu, nhưng rất đúng nếu chúng ta hiểu biết những diễn tiến trên Thiên Đàng lúc ấy. Đúng vậy, Đức Chúa Trời sẽ rất hài lòng nếu ông Gióp chứng minh ông là người công chính không thể nào bị khuynh đảo, và sẽ rất tốt cho Ngài nếu ông không có chút tí vết, mà cũng là phẩm chất áp dụng cho tất cả mọi kẻ xưng mình là người theo Chúa.

Xin đọc Ma-thi-ơ 5:16. Câu Kinh Thánh này giúp trả lời câu hỏi của ông Ê-li-pha như thế nào?

Chủ đề quan trọng của sách Gióp là ông Gióp có tiếp tục trung tín với Chúa hay không. Đức Chúa Trời đoán chắc ông sẽ. Lòng trung tín không đòi đổi của ông là ưu thế của Ngài trong trận chiến với Sa-tan.

Tuy nhiên việc đánh cá sự trung tín của ông Gióp chỉ là một thành tố nhỏ của cái nhìn toàn diện. Một phần của sứ điệp mà thiên sứ thứ nhất rao báo kêu gọi chúng ta phải “tôn vinh Đức Chúa Trời” (Khải huyền 14:7). Ngoài ra Đức Chúa Giê-su giải thích trong Ma-thi-ơ 5:16 “đặng họ thấy những việc lành của các người, và ngợi khen Cha các người ở trên trời.” Vinh danh Chúa là những gì ông Gióp đã làm và cũng là những gì mỗi người chúng ta có thể làm.

Xin đọc Ê-phê-sô 3:10. Nguyên tắc ghi ở đây được tìm thấy–trên một bình diện nhỏ hơn–trong sách Gióp như thế nào?

Câu Kinh Thánh này và sách Gióp là các ví dụ của sự việc Đức Chúa Trời đang hoạt động trong đời sống của những kẻ theo Ngài, thay đổi tâm tánh họ theo ảnh tượng Ngài để làm sáng danh Ngài. “Ảnh tượng của Đức Chúa Trời phải được tái tạo và biểu hiện qua con người. Tiến trình toàn thiện cá tính của con cái Đức Chúa Trời có liên hệ tới danh dự của Ngài và danh dự của Đức Chúa Giê-su.” – Phòng trích từ trang 671, *The Desire of Ages* của tác giả Ellen G. White. Đời sống ông Gióp là một ví dụ về phương cách mà người ta có thể áp dụng nguyên tắc kể trên. Tuy ông Gióp đã sống nhiều ngàn năm trước, nhưng dân sự của Đức Chúa Trời trong mọi thời đại vẫn được cái vinh dự để sống cách trung tín và chính trực như ông Gióp.

Đặc điểm nào trong đời sống cá nhân bạn mang vinh hiển đến cho Đức Chúa Trời? Câu trả lời của bạn cho bạn biết gì về bản thân, cách sống và phương diện nào bạn cần phải thay đổi?

TỰ TƯỜNG BỔ TÚC:

Phong trào Cải Cách Tin Lành đã làm sống lại chân lý vĩ đại khẳng định sự cứu rỗi chỉ dựa trên đức tin. Chân lý ấy được ghi chép lần đầu trong Thánh Kinh tại vườn Ê-đen (Sáng thế Ký 3:15), kể đó, được làm cho tỏ tường hơn qua cuộc đời của ông Áp-ra-ham (Sáng thế Ký 15:6; Rô-ma 4:3), và sau đó, được hé lộ thêm trải qua suốt lịch sử trong Kinh Thánh, cho mãi đến thời của sứ đồ Phao-lô. Lẽ thật về sự cứu rỗi chỉ dựa trên đức tin bao giờ cũng gồm có hành động của Đức Thánh Linh trong đời sống tín nhân. Đời sống và nhân cách ông Gióp là ví dụ không nhầm lẫn của việc làm của Đức Thánh Linh.

Các nhà nghiên cứu Kinh Thánh đôi khi gọi việc làm của Đức Thánh Linh là “thánh hóa” hay “nên thánh”, nghĩa là “thánh khiết” hay “sống thánh thiện”. Sự thánh hóa vô cùng quan trọng trong Thánh Kinh và chúng ta phải cố gắng hết sức “tìm theo sự nên thánh, vì nếu không nên thánh thì chẳng ai được thấy Đức Chúa Trời” (Hê-bơ-rơ 12:14). Ý nghĩa căn bản của nên thánh là “biệt riêng ra cho mục đích thánh”, chính là ý của Đức Chúa Trời khi Ngài phán cùng tuyển dân giao ước: “Hãy nên thánh, vì ta Giê-hô-va Đức Chúa Trời các người, vốn là thánh” (Lê-vi Ký 19:2).

Ý tưởng căn bản này cũng xuất hiện qua nhiều cách khác trong cả Thánh Kinh Cựu Ước lẫn Tân Ước, nhưng chính yếu là nhằm vào hành động của Đức Chúa Trời trong mỗi chúng ta, và có thể được xem như là sự tăng trưởng của Cơ Đốc nhân về đức hạnh hướng về sự trọn lành, như là “một kinh nghiệm khôn lớn của quá trình cải thiện nhờ quyền năng của Đức Thánh Linh với tinh thần hợp tác của ý chí con người.” – Phòng trích từ trang 296, *Handbook of SDA Theology*.

Sự thánh hóa hay thánh thiện hay sống đạo hạnh là một tiến trình mà chỉ Đức Chúa Trời mới có thể vận động trong chúng ta được, mà chúng ta không hề bị cưỡng bức phải tham gia, và cũng không hề bị ép buộc phải chấp nhận cái ân huệ được xưng công bình ấy. Thay vào đó, chúng ta tự nguyện dâng mình cho Chúa, là Đấng đã xưng chúng ta là công chính dựa trên đức tin của chúng ta, và Ngài cũng làm chúng ta được nên thánh. Ngài biến hóa chúng ta, như đã làm với ông Gióp, theo ảnh tượng của Ngài cho tới khi chúng ta đạt được sự trưởng thành trong Đấng Cơ Đốc. Vì thế, sứ đồ Phao-lô viết: “Hỡi các con, vì các con mà ta lại chịu đau đớn của sự sanh nở, cho đến chừng nào Đấng Christ thành hình trong các con” (Ga-la-ti 4:19). Và Bà Ellen G. White cũng viết: “Đấng Cơ Đốc là khuôn thước cho chúng ta, là tấm gương hoàn toàn và thánh khiết để chúng ta noi theo, tuy không bao giờ bằng được, nhưng ít ra giúp chúng ta bắt chước và cố gắng làm theo một cách tối đa.” – Phòng trích trang 265, *That I May Know Him*.

CÂU HỎI THẢO LUẬN:

1. Chúng ta phải lựa chọn điều gì để giúp Đức Chúa Trời có thể làm được nhiều hơn và lớn lao hơn trong chúng ta? Chỉ Đức Chúa Trời mới thay đổi được lòng người, nhưng họ phải hợp tác với Ngài. Theo bạn, sự hợp tác ấy giống như thế nào và được biểu hiện ra sao?
2. Cô-lô-se 2:6: “Anh em đã nhận Đức Chúa Giê-su Christ thế nào, thì hãy bước đi trong Ngài thế ấy”. Câu này giúp chúng ta thế nào để hiểu sống vâng phục và sống trong đức tin là gì?
3. Làm thế nào chúng ta trên cương vị hội thánh–chứ không phải cá nhân–mang vinh hiển đến cho Đức Chúa Trời trước sự chứng kiến của loài người và thiên sứ?